

BÌNH THANH

Cát tặc hết hoành hành

Khu vực bến đò Ngõ Đống, xã Bình Thanh trước đây thường xuyên diễn ra tình trạng khai thác cát trái phép.

Nạn khai thác cát trái phép trên sông Hồng khu vực xã Bình Thanh (Kiến Xương) diễn ra chỉ trong một thời gian ngắn nhưng đã tác động tiêu cực đến sản xuất và cuộc sống của người dân nơi đây. Khi các lực lượng chức năng vào cuộc một cách quyết liệt, cát tặc hết hoành hành.

Ông Đỗ Văn Phú, Chủ tịch UBND xã Bình Thanh cho biết: Mỏ cát trên sông Hồng thuộc địa phận xã quản lý có diện tích khoảng 19ha được UBND tỉnh cấp phép cho Công ty Cát Đại Lợi khai thác. Từ khi Công ty tổ chức khai thác, có rất nhiều tàu thuyền ở trong và ngoài huyện tiến hành hút cát tại mỏ. Tuy nhiên, từ đầu năm 2017 đến nay, nhiều tàu hút cát công suất lớn của tỉnh Nam Định đã khai thác không đúng vị trí quy định. Đặc biệt, vào ban đêm, các tàu này đưa vôi vào sạt bờ hút cát làm thay đổi dòng chảy, gây sạt lở bờ bãi, ảnh hưởng nghiêm trọng đến sản xuất của bà con vùng thủy sản tập trung thôn Đa Cốc.

Ông Trần Xuân Lịch, thôn Đa Cốc, một chủ đầm trong vùng thủy sản tập trung xã Bình Thanh bức xúc cho biết: Có nhiều đêm, hàng chục tàu công suất khai thác khoảng 200 - 300 mét khối cát/chuyến vào sạt bờ,

Nạn cát tặc diễn ra trong thời gian ngắn nhưng làm sạt lở nhiều bờ, bãi của xã Bình Thanh.

nổ máy rầm rầm hút cát làm rung cả đất bãi khiến cho hai vợ chồng ông không thể ngủ được. Đáng lo ngại hơn là việc khai thác cát trái phép của các tàu này đã làm cho toàn bộ bãi và bờ đầm nuôi cá dài hơn 300m của gia đình bị sạt lở với độ rộng từ 4 - 5m. Nếu tình trạng sạt lở này kéo dài, nguy cơ dòng sông sẽ nuốt chửng bờ đầm của gia đình và việc nuôi trồng thủy sản sẽ không thể tiếp tục được. Gia

đình tôi đã đầu tư gần 1 tỷ đồng vào làm thủy sản rồi nên rất lo lắng.

Không riêng gia đình ông Lịch, hàng chục hộ sản xuất vùng thủy sản tập trung xã Bình Thanh có diện tích sát mép bãi sông Hồng rất bức xúc trước tình trạng tàu khai thác cát vào sạt lở bờ rút ruột lòng sông, gây sạt lở đất bãi. Ông Lê Văn Hoàn, công an viên, tổ trưởng tổ quản lý vùng thủy sản tập trung xã

Bình Thanh chia sẻ: Vùng thủy sản tập trung của xã có 60ha là kế sinh nhai của bà con, đứng trước nguy cơ bị "gặm nhấm" do sạt lở vì cát tặc. Quá bức xúc, chúng tôi đã ra nhắc nhở, xua đuổi nhưng họ chỉ lùi ra xa bờ một đoạn rồi lại tiếp tục hút trộm cát.

Trước sự bức xúc của người dân về nạn cát tặc, chính quyền xã Bình Thanh đã cử lực lượng công an, cán bộ giao thông - thủy lợi xã phối hợp với tổ quản lý vùng thủy sản tập trung và bến đò Ngõ Đống thường xuyên kiểm tra, phát hiện các đối tượng cát tặc để tuyên truyền, vận động, xua đuổi. Song do thiếu phương tiện để tiếp cận tàu hút cát trên sông nên việc ngăn chặn cát tặc rất khó khăn.

Với quyết tâm bảo vệ vùng sản xuất trước nguy cơ sạt lở do nạn hút cát trái phép gây ra, chính quyền xã Bình Thanh kết hợp với Công ty Cát Đại Lợi và Phòng Cảnh sát giao thông đường thủy Công an tỉnh tổ chức phát hiện, xử lý các đối tượng vi phạm. Thượng tá Phí Văn Tuyến, Phó Trưởng phòng Cảnh sát giao thông đường thủy Công an tỉnh cho biết: Ngay khi nhận được thông tin phản ánh của xã Bình Thanh, đơn vị đã huy động lực lượng, phương tiện tăng cường tuần tra, kiểm soát trên toàn tuyến sông Hồng, trong đó có điểm xã Bình Thanh.

Từ giữa tháng 3 đến nay, đơn vị đã phát hiện, xử lý 4 trường hợp vi phạm, xử phạt gần 101 triệu đồng; trong đó có 3 tàu hút cát của tỉnh Nam Định. Đặc biệt, thực hiện Công điện số 03/CD-UBND, ngày 11/4/2017 của UBND tỉnh về tăng cường công tác quản lý khai thác cát, đơn vị đã thành lập nhiều chốt kiểm tra tại các điểm phức tạp, duy trì lực lượng tuần tra, nhất là từ 18 giờ đến 5 giờ sáng, thời điểm cát tặc thường hoạt động. Phòng Cảnh sát giao thông đường thủy Công an tỉnh công bố số điện thoại đường dây nóng để chính quyền, nhân dân các địa phương phản ánh tình hình và các vụ vi phạm về khai thác cát, từ đó chủ động triển khai các phương pháp bắt và xử lý các đối tượng vi phạm.

Trước sự vào cuộc kịp thời, quyết liệt của các cơ quan chức năng, đến nay, nạn cát tặc đã không còn diễn ra ở Bình Thanh. Gần 100 hộ nuôi trồng thủy sản ở thôn Đa Cốc đã yên tâm bởi bờ bãi được bảo vệ an toàn khi không còn bóng cát tặc trên sông.

KHÁC DUÂN

Trồng mùi tàu nên giàu

Về cánh đồng thôn Cộng Hòa, xã Đông Quang (Đông Hưng) mùa này, điều làm cho chúng tôi ấn tượng là những luống rau mùi tàu xanh tốt đang đến kỳ thu hoạch. Đây là loại rau gia vị đã giúp nhiều hộ nông dân nơi đây thoát nghèo, vươn lên làm giàu.

Rau mùi tàu được che nắng bằng lưới và được chăm sóc cẩn thận thường xuyên.

Cây mùi tàu được sử dụng làm rau gia vị và được người tiêu dùng ưa chuộng. Vì vậy, năm 2014, nhận thấy thị trường có nhu cầu, một số hộ nông dân thôn Cộng Hòa đã nhảy bèn, mạnh dạn chuyển đổi những chân ruộng gần khu dân cư cấy lúa không hiệu quả sang trồng thử nghiệm cây rau mùi tàu nhằm tăng thu nhập trên một đơn vị canh tác. Sau một năm trồng và thu hoạch, cây mùi tàu đã cho hiệu quả kinh tế cao. Bà Nguyễn Thị Lan, hộ tiên phong trồng mùi tàu cho biết: Ban đầu tôi chỉ trồng vài khóm mùi tàu làm rau gia vị phục vụ các bữa ăn của gia đình nhưng sau đó thấy rau mùi tàu dễ trồng, sinh trưởng, phát triển tốt lại ít sâu bệnh nên quyết định chuyển đổi 1,2 sào cấy lúa không hiệu quả sang trồng mùi tàu. Mặc dù chưa có thương lái về tận ruộng thu mua như một số loại cây khác, các hộ tự trồng, tự đem ra chợ bán nhưng do dễ bán, dễ chăm sóc, đầu tư ít, lãi cao hơn trồng lúa nên đến nay gần chục hộ trong thôn tự đổi ruộng cho

nhau quy thành một vùng rộng gần 1,5 mẫu trồng mùi tàu hàng hóa. Hộ ít trồng hơn một sào, hộ nhiều trồng 2 sào.

Một năm, mùi tàu cho thu hoạch 8 tháng, cứ 30 ngày lại cho thu hoạch một lứa, bình quân một sào mùi tàu cho thu nhập từ 25 - 30 triệu đồng/năm, gấp nhiều lần trồng lúa. Bà Nguyễn Thị Đào nhắm tính: Một năm trồng lúa chỉ được 2 vụ, với 2 sào của gia đình nếu năng suất thì được trên 4 tạ, cho lãi khoảng 1 tạ, còn trồng mùi tàu mỗi năm gia đình thu được 50 - 60 triệu đồng. Ông Phạm Văn Bốn phấn khởi cho biết: Do chăm sóc đúng kỹ thuật nên diện tích mùi tàu của gia đình lúc nào cũng xanh tốt hơn các hộ khác, bán được giá hơn, vì vậy thu nhập cũng cao hơn khoảng gần chục triệu đồng/sào/năm.

Lúc đầu bà con phải mua hạt giống về trồng nhưng sau vài vụ có kinh nghiệm bà con tự sản xuất hạt giống bằng cách để cây mùi tàu ra hoa, cho thu hạt và dùng hạt để trồng tiếp cho đợt sau. Nhiều hộ trong

xã cũng tận dụng vườn nhà để trồng mùi tàu nhằm tăng thu nhập cho gia đình.

Từ trồng mùi tàu, đời sống của các hộ dân ở thôn Cộng Hòa nói riêng, xã Đông Quang nói chung ngày càng được nâng cao. Cây mùi tàu đã trở thành cây làm giàu của bà con nơi đây. Các hộ đang trồng mùi tàu và nhiều người dân xã Đông Quang muốn mở rộng diện tích hoặc chuyển diện tích sản xuất kém hiệu quả sang trồng mùi tàu để làm giàu nhưng trở ngại là đến tháng 10 trở đi cây mùi tàu không phát triển được vì thiếu nước tưới, các hộ đã chủ động đào giếng ngay ở ruộng nhưng vẫn không đáp ứng đủ nước tưới. Vì vậy, để có thể nhân rộng mô hình trồng mùi tàu và để trồng mùi tàu ở xã Đông Quang thành một nghề, phát triển bền vững, các cấp, các ngành, đặc biệt là xã Đông Quang cần quan tâm chuyển giao khoa học kỹ thuật, cung cấp nước, có giải pháp tiêu thụ sản phẩm cho bà con...

THU HIỀN

VŨ THƯ

Còn nhiều điểm đen rác thải

Những bãi rác hình thành tại nhiều triền đê, giữa cánh đồng, bên lề các trục đường giao thông, trong khu dân cư là hệ quả từ sự thiếu ý thức của một bộ phận người dân. Ngoài ra còn do sự vào cuộc chưa quyết liệt, hiệu quả của chính quyền địa phương trong công tác xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn.

Rác thải tràn lan từ mặt đê đến chân đê tại địa bàn thôn Phú Chủ, xã Việt Hùng.

Trên triền đê sông Hồng đoạn qua xã Việt Hùng, cách bãi thu gom rác thải tập trung của xã chỉ khoảng 500m là một bãi rác thải khác của thôn Phú Chủ. Là thôn loại 1 với hơn 1.000 hộ dân nhưng toàn bộ lượng rác thải của thôn chỉ được thu gom về rồi đổ ngay ven đê. Khi bãi rác quá tải, ruối, nặng, túi nilon và các kiểu rác

thải tràn lan từ mặt đê chạy xuống ruộng bãi liền kề. Anh Bùi Văn Hữu, thôn Phú Chủ cho biết: Gia đình tôi ở cách bãi rác vài trăm mét, mỗi khi gió to thổi về thì cả xóm phải chịu mùi hôi thối. Đặc biệt, mỗi lần quá tải, người ta đốt rác tạo thành mùi khét lẹt. Hàng ngày vẫn phải hít thở không khí ô nhiễm, ai cũng lo lắng về sức khỏe... Ngoài

bãi rác này, trên đoạn đê dài khoảng 3 - 4km đồng thời cũng là tuyến đường trục chính nối xã Việt Hùng với xã Đông Thanh, xã Hồng Lý, dễ dàng bắt gặp những bãi rác thải tự phát nằm dọc triền đê. Nhiều bao, bọc nilon rác vứt ngổn ngang ngay trên mặt đê.

Không riêng tuyến đê này mà tại hầu hết các tuyến đê và

nhiều tuyến đường giao thông, cánh đồng, nghĩa trang, khu dân cư, lòng sông, lòng mương trên địa bàn huyện Vũ Thư cũng tồn tại rác thải tự phát gây ô nhiễm môi trường. Ông Lại Trường Sơn, Phó Chủ tịch UBND huyện cho biết: Thực hiện Công điện số 17/CD-UBND ngày 13/12/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc xử lý rác thải sinh hoạt, thời gian qua, huyện Vũ Thư đã quyết liệt lãnh đạo, chỉ đạo các đơn vị, địa phương đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức của nhân dân; rà soát, thống kê toàn bộ các điểm tập trung rác thải tự phát để huy động lực lượng, máy móc giải tỏa, xử lý kịp thời. Huyện giao trách nhiệm cho lãnh đạo các xã, thị trấn chịu trách nhiệm về công tác xử lý các bãi rác thải tự phát trên địa bàn quản lý. Thực tế cho thấy, rất nhiều địa phương vào cuộc quyết liệt nhờ đó hàng trăm điểm đen rác thải đã được xóa bỏ, nhất là các bãi rác tự phát

trong khu dân cư, ven tuyến quốc lộ, tỉnh lộ. Tuy nhiên, một số địa phương còn lơ là trong việc xử lý nên chưa xóa bỏ được các bãi rác tự phát. Một số địa phương gặp khó khăn trong việc quy hoạch bãi rác thải, chưa tìm được hướng xử lý rác thải hiệu quả. Ở một số địa bàn giáp ranh giữa các địa phương có tình trạng né tránh, đùn đẩy trách nhiệm của các xã, thôn trong việc xử lý rác thải dẫn đến các bãi rác vẫn tồn tại. Ngoài ra, nguyên nhân lớn nhất là ý thức của một bộ phận nhân dân rất hạn chế, còn tư tưởng "cứ nhà mình sạch là được, còn bẩn thì bẩn chung" nên mang rác vứt bừa bãi nơi công cộng. Do đó, hiện nay còn tồn tại không ít bãi rác thải gây bức xúc cho người dân như: bãi rác trên cánh đồng thôn Khê Kiều (Minh Khai), Phú Chủ (Việt Hùng), triền đê đoạn qua xã Đông Thanh, đê Trà Lý qua xã Song Lãng... Huyện vẫn đang tiếp tục kiểm tra, đôn

Rác trên cánh đồng thôn Khê Kiều, xã Minh Khai.

Rác tràn mặt sông trục đoạn nối hai xã Tam Quang - Dũng Nghĩa.